

Udskriftsdato: 7. februar 2024

LBK nr 764 af 01/08/2019 (Gældende)

Bekendtgørelse af lov om voksenansvar for anbragte børn og unge

Ministerium: Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Journalnummer: Social- og Indenrigsmin., j.nr. 2019-3104

Senere ændringer til forskriften

LOV nr 821 af 09/06/2020 § 10 - LOV nr 753 af 13/06/2023 § 5 - LOV nr 754 af 13/06/2023 § 7

Bekendtgørelse af lov om voksenansvar for anbragte børn og unge

Herved bekendtgøres lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lovbekendtgørelse nr. 178 af 26. februar 2019, med de ændringer, der følger af § 3 i lov nr. 1530 af 18. december 2018.

Kapitel 1

Lovens formål, anvendelsesområde og voksenansvar

Formål

§ 1. Formålet med loven er at fastsætte rammer for plejefamilier og personales adgang til som led i varetagelsen af den daglige omsorg at anvende magt og foretage andre indgreb i anbragte børn og unges selvbestemmelsesret og at sikre de anbragte børn og unges retssikkerhed i forbindelse hermed.

Anvendelsesområde

§ 2. Loven finder med de begrænsninger, der følger af de enkelte bestemmelser, anvendelse over for børn og unge, der er anbragt på et anbringelsessted, der drives af en kommune, en region eller en privat leverandør, jf. § 66, stk. 1, i lov om social service.

Stk. 2. Loven finder dog ikke anvendelse over for børn og unge, der er anbragt på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med en kostafdeling, jf. § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service.

Stk. 3. §§ 4-5, 7-9, 12-14, 15 a, 16-16 b og 19-24 finder endvidere anvendelse over for unge over 18 år, hvis den pågældende er anbragt i henhold til en strafferetlig dom eller kendelse.

Stk. 4. §§ 6, 8 og 9 finder anvendelse på interne skoler tilknyttet anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service.

Stk. 5. §§ 4-16 b og 21-24 finder anvendelse over for en uledsaget mindreårig udlænding, der er anbragt på et anbringelsessted efter udlændingelovens § 62 l, jf. §§ 62 m-62 o.

Stk. 6. §§ 3-16 b og 21-24 finder anvendelse over for børn og unge, der er anbragt på et anbringelsessted efter § 14, jf. §§ 15-17, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Voksenansvar

§ 3. Ansvar for at varetage den daglige omsorg overgår fra forældrene til plejefamilierne og personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, i lov om social service, når et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet. Dette ansvar indebærer bl.a., at plejefamilierne og personalet som led i varetagelsen af denne omsorg kan foretage nødvendige indgreb i barnets eller den unges selvbestemmelsesret for at sikre barnets eller den unges interesser, herunder sikre, at barnets eller den unges fysiske og psykiske behov opfyldes, og at barnet eller den unge opbygger kompetencer til at indgå i sociale relationer, trives og modtager læring.

Stk. 2. Omsorgen for et barn eller en ung skal varetages ud fra en konkret afvejning af barnets eller den unges grundlæggende rettigheder og under hensyntagen til barnets eller den unges alder, modenhed og funktionsevne samt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet, jf. § 7.

Kapitel 2

Rammer for ophold på anbringelsessteder

Husorden

§ 4. Lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service kan fastsætte en husorden, der angiver de nærmere regler og retningslinjer for ophold på institutionen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lederen af en delvis lukket døgninstitution, en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, en sikret døgninstitution og en særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 6,¹⁾ i lov om social service

skal fastsætte en skriftlig husorden, der angiver de nærmere regler og retningslinjer for ophold på institutionen.

Stk. 3. Børn og unge, der er anbragt på et anbringelsessted, som har fastsat en husorden, jf. stk. 1 eller 2, skal gøres bekendt med denne.

Stk. 4. På delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,²⁾ i lov om social service kan personalet ved et anbragt barns eller en anbragt ungs overtrædelse af reglerne i en husorden, som er fastsat efter stk. 2, fastsætte passende reaktioner over for barnet eller den unge.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om indholdet af husordener efter stk. 2.

Nedsættelse eller fratagelse af lommepenge på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 4 a. Kommunalbestyrelsen kan, medmindre særlige forhold taler imod det, træffe afgørelse om nedsættelse eller fratagelse af lommepenge i en nærmere afgrænset periode, når et barn eller en ung, der er anbragt på en delvis lukket døgninstitution, en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 6,³⁾ i lov om social service, har begået grovere eller gentagne overtrædelser af reglerne i en husorden fastsat efter § 4, stk. 2.

Anvendelse af rusmiddeltest med samtykke

§ 5. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service kan anvende en rusmiddeltest, når et barn eller en ung har et misbrug eller der er konkrete grunde til at antage, at barnet eller den unge har indtaget rusmidler. Barnet eller den unge skal forinden have afgivet et generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest. For børn under 12 år skal forældremyndighedsindehaveren have afgivet et generelt samtykke til, at barnet i konkrete situationer kan samtykke til at aflægge en rusmiddeltest.

Stk. 2. Barnet, den unge og forældremyndighedsindehaveren skal informeres om reglerne for aflæggelse af rusmiddeltest forud for afgivelse af generelt samtykke til anvendelse af rusmiddeltest.

Stk. 3. Anvendelse af rusmiddeltest kan kun ske, når barnet eller den unge medvirker frivilligt til aflæggelsen heraf.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af rusmiddeltest efter stk. 1-3, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

Fysisk guidning

§ 6. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service og specialiserede plejefamilier, der er godkendt efter § 66, stk. 1, nr. 3, jf. § 66, stk. 2, i lov om social service, kan fysisk guide et barn eller en ung.

Stk. 2. Det er en betingelse for fysisk guidning efter stk. 1, at det vurderes at være nødvendigt af hensyn til anbringelsesstedets ansvar for at varetage den daglige omsorg efter § 3 eller af hensyn til tryghed og trivsel på anbringelsesstedet i tilfælde, hvor barnet eller den unge generer eller udøver chikane over for de øvrige anbragte børn og unge, personalet, den kommunale plejefamilie eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet.

Kapitel 3

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

§ 7. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, i lov om social service må kun ske undtagelsesvis og må aldrig erstatte omsorg og socialpædagogisk indsats.

Stk. 2. Forud for enhver form for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal plejefamilien eller personalet afsøge alle muligheder for at opnå barnets eller den unges frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 3. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 4. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal udøves så skånsomt og kortvarigt, som omstændighederne tillader, og med størst mulig hensyntagen til barnets eller den unges personlige integritet. Der skal endvidere i magtanvendelsen eller indgrebet tages hensyn til andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelse eller ulempe. Fiksering og ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt.

Afværgehjælp

§ 8. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service og specialiserede plejefamilier, der er godkendt efter § 66, stk. 1, nr. 3, jf. § 66, stk. 2, i lov om social service, kan kortvarigt fastholde eller føre et barn eller en ung væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at barnet eller den unge ødelægger eller beskadiger ting i et ikke ubetydeligt omfang.

Fysisk magtanvendelse

§ 9. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service kan fastholde eller føre et barn eller en ung til et andet opholdsrum.

Stk. 2. Det er en betingelse for fysisk magtanvendelse efter stk. 1, at barnet eller den unge udviser en adfærd, herunder vedvarende chikane, der er til fare for barnet eller den unge selv, de øvrige anbragte børn og unge, personalet eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet.

Stk. 3. Personalet på delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,⁴⁾ i lov om social service kan ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde anvende fysisk magt efter stk. 1, når barnet eller den unge overtræder regler i en husorden fastsat efter § 4, stk. 2, og magtanvendelsen er nødvendig for at bringe overtrædelsen til ophør.

Indgreb i bevægelsesfriheden m.v.

Tilbageførelse ved rømning

§ 10. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service kan som led i omsorgspligten tilbageføre et anbragt barn eller en anbragt ung, der rømmer, når barnet eller den unge udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på barnet eller den unge selv eller på andre.

Tilbageholdelse i forbindelse med eller under en anbringelse

§ 11. Børn og unge-udvalget eller Ungdomskriminalitetsnævnet kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung, der er anbragt på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service, kan tilbageholdes i op til 14 dage i forbindelse med anbringelsen på det pågældende opholdssted eller den pågældende døgninstitution.

Stk. 2. Børn og unge-udvalget kan endvidere træffe afgørelse om, at et barn eller en ung kan tilbageholdes i op til 14 dage under anbringelsen.

Stk. 3. Tilbageholdelse efter stk. 1 og 2 kan ske, når det må anses for at have afgørende betydning for at imødekomme et barns eller en ungs særlige behov for støtte og det vurderes at have afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling.

Stk. 4. Afgørelse efter stk. 1 og 2 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, stk. 1, i lov om social service, når betingelserne heri er opfyldt.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om opretholdelse af tilbageholdelse efter stk. 2 i op til 14 dage yderligere, når særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen fastsætter i forbindelse med en afgørelse efter stk. 1, 2 og 5 de nærmere rammer for tilbageholdelse.

Stk. 7. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om procedurer og vilkår for tilbageholdelsen og om kommunalbestyrelsens adgang til at fastsætte nærmere rammer herfor.

Tilbageholdelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 12. På delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner kan anbragte børn og unge tilbageholdes, ved at yderdøre og vinduer aflåses i perioder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at barnet eller den unge kan tilbageholdes efter stk. 1, når det har afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling, at barnet eller den unge ikke rømmer fra institutionen, og der er risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade i forbindelse med en rømning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter i forbindelse med en afgørelse efter stk. 2 de nærmere rammer for tilbageholdelse. Tilbageholdelse kan højst udgøre 5 sammenhængende dage og maksimum 30 dage i alt på 1 år.

Stk. 4. Lederen eller dennes stedfortræder kan inden for de rammer om tilbageholdelse, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, jf. stk. 3, tilbageholde barnet eller den unge, når betingelserne i stk. 2 er opfyldt. Lederen eller dennes stedfortræder kan beslutte, at tilbageholdelsen skal begrænses til bestemte tidspunkter i døgnet.

Stk. 5. Afgørelse om tilbageholdelse efter stk. 2 og fastholdelse efter § 13, stk. 2, er en samlet afgørelse og træffes for 1 år ad gangen.

Fastholdelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 13. På delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner kan anbragte børn og unge fastholdes fysisk, uanset om betingelserne for at anvende fysisk magt efter § 9 er opfyldt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung kan fastholdes efter stk. 1, når det har afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling, at barnets eller den unges fastholdes, og der er risiko for, at barnet eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade, og hvis

- 1) barnet eller den unge tidligere har rømmet fra åbne anbringelsessteder og det må formodes, at den pågældende igen vil rømme fra anbringelsesstedet,
- 2) barnet eller den unge tidligere har begået kriminalitet og det må formodes, at den pågældende vil begå ny kriminalitet,
- 3) barnet eller den unge tidligere har indtaget euforiserende stoffer og det må formodes, at den pågældende vil indtage euforiserende stoffer, eller
- 4) barnet eller den unge tidligere har skadet sig selv og det må formodes, at den pågældende vil skade sig selv alvorligt.

Stk. 3. Lederen eller dennes stedfortræder kan inden for de rammer om fastholdelse, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, jf. stk. 2, i en konkret situation fastholde barnet eller den unge.

Stk. 4. Afgørelse om fastholdelse efter stk. 2 og tilbageholdelse efter § 12, stk. 2, er en samlet afgørelse og træffes for et 1 år ad gangen.

Isolation på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger samt aflåsning af værelser om natten

§ 14. Lederen af en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service eller dennes stedfortræder kan beslutte at anbringe et barn eller en ung i et særligt afsondret isolationsrum, når der er overhængende fare for, at barnet eller den unge skader sig selv eller andre.

Stk. 2. Isolation efter stk. 1 skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke vare længere end 2 timer på en sikret døgninstitution og 4 timer på en særligt sikret afdeling. Aflåsning af værelser om natten er ikke isolation.

Stk. 3. Der skal løbende føres tilsyn med et barn eller en ung, der er anbragt i isolation.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af isolation, herunder rammerne for isolation og tilsyn med barnet eller den unge samt aflåsning af værelser om natten.

Indgreb i retten til privatliv

Kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation

§ 15. Børn og unge-udvalget kan uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen under barnets eller den unges ophold på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Afgørelsen træffes for en bestemt periode.

Stk. 2. Der kan ikke foretages kontrol med korrespondance m.v. mellem barnet eller den unge og offentlige myndigheder eller en eventuel advokat.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, stk. 1, i lov om social service, når betingelserne heri er opfyldt.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Begrænsning af adgang til ekstern kommunikation på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 15 a. Lederen af en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 6,⁵⁾ i lov om social service skal fastsætte regler i husordenen efter § 4, stk. 2, der begrænser de anbragte børns og unges adgang til telefonsamtaler og anden elektronisk kommunikation til at kunne finde sted på nærmere afgrænsede områder på institutionen og i bestemte tidsrum.

Stk. 2. Regler efter stk. 1 kan omfatte bestemmelser om, at de anbragte børn og unge skal aflevere egne mobiltelefoner og andet elektronisk kommunikationsudstyr til personalet, som kan opbevare det under anbringelsen.

Stk. 3. Lederen eller dennes stedfortræder kan beslutte, at de fastsatte regler efter stk. 1 kan fraviges for anbragte børn eller unge, når særlige forhold taler herfor.

Undersøgelse af person og opholdsrum

§ 16. Lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af et anbragt barns eller en anbragt ungs person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ud over tilfælde nævnt i stk. 1 kan lederen af en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service eller den, der bemyndiges dertil, uden retskendelse

beslutte, at der skal foretages undersøgelse af, hvilke effekter et barn eller en ung, der er anbragt i afdelingen eller på døgninstitutionen, har i sin besiddelse på sin person eller i sit opholdsrum, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn iagttages.

Stk. 3. Undersøgelse efter stk. 2 kan foretages, når barnet eller den unge anbringes på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling, før og efter besøg og før og efter fravær fra den sikrede døgninstitution eller særligt sikrede afdeling.

Stk. 4. Ved undersøgelse af barnets eller den unges person efter stk. 1 eller 2 må der foretages klap uden på tøjet og undersøgelse af lommer og sko. Personalet kan kræve, at barnet eller den unge tager sit overtøj, sin hovedbeklædning og sine sko af.

Stk. 5. Ved undersøgelse af barnets eller den unges person efter stk. 1 eller 2 på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,⁶⁾ i lov om social service kan der foretages kropsvisitation i form af undersøgelse af kroppens overflader samt gennemsøgning af tøjet. Personalet kan til brug for undersøgelsen af tøjet kræve, at barnet eller den unge tager sit tøj af.

Stk. 6. Lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6,⁷⁾ i lov om social service eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse beslutte at tage effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 7. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af en undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum samt effekter taget i bevaring i forbindelse hermed.

Tv-overvågning af indendørs fællesarealer på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 16 a. På delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,⁸⁾ i lov om social service skal indendørs fællesarealer tv-overvåges.

Døralarmer til værelserne på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 16 b. På delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,⁹⁾ i lov om social service skal der være døralarm ved indgangen til de anbragte børns og unges værelser.

Stk. 2. Lederen og dennes stedfortræder på delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6,¹⁰⁾ i lov om social service skal beslutte, at der skal ske anvendelse af døralarm efter stk. 1, når det er nødvendigt for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler for anvendelse af døralarmer.

Anvendelse af alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service i særlige tilfælde træffe afgørelse om for en afgrænset periode at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer over for anbragte børn og unge, der har betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når

- 1) der er risiko for, at barnet eller den unge ved at forlade anbringelsesstedet skader sig selv eller andre,
- 2) det personlige alarm- eller pejlesystem kan bidrage til at afværge denne risiko og
- 3) forældremyndighedsindehaveren har givet samtykke til anvendelsen af det personlige alarm- eller pejlesystem.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer, herunder om udstrækningen af den periode, hvor der kan anvendes alarm- eller pejlesystemer, og hvilke typer alarm- eller pejlesystemer der kan anvendes. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer.

Kapitel 4

Særlige bestemmelser for unge anbragt i varetægtssurrogat som led i afsoning eller ungdomssanktion

Særligt om besøgs-, brev-, telefonkontrol m.v. for unge i varetægtssurrogat

§ 18. For unge, der efter § 765 i retsplejeloven er anbragt på sikrede døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service, gælder § 771 og § 772, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., i retsplejeloven tilsvarende.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om besøg, brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Indgreb i den anbragtes adgang til internet og telefon

§ 19. Kommunalbestyrelsen kan uden retskendelse træffe afgørelse om, at personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service kan foretage indgreb efter stk. 2 og 3 over for unge over og under 18 år, hvis de pågældende er anbragt på et anbringelsessted i henhold til en strafferetlig dom eller kendelse.

Stk. 2. Der kan træffes afgørelse om, at den anbragtes brug af telefon og internet i et konkret tilfælde skal påhøres eller overvåges, når dette skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Stk. 3. Der kan træffes afgørelse om, at den anbragtes adgang til at benytte telefon og internet afbrydes eller forhindres, hvis det er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 omfatter ikke den anbragtes kommunikation med offentlige myndigheder, advokater, værger eller bistandsværger.

Stk. 5. Stk. 1 omfatter ikke unge over og under 18 år, som bliver boende på anbringelsesstedet, efter den strafferetlige foranstaltning er ophævet.

Foreløbige afgørelser

§ 20. Lederen af anbringelsesstedet og lederens stedfortræder kan træffe foreløbige afgørelser om indgreb, jf. § 19, i tilfælde, hvor iværksættelse af indgrebet er uopsætteligt og ikke kan afvente, at sagen færdigbehandles af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. En foreløbig afgørelse, jf. stk. 1, skal snarest muligt forelægges til godkendelse hos kommunalbestyrelsen, jf. § 19, stk. 1.

Kapitel 5

Registrering og indberetning, pligt til anmeldelse af personfarlig kriminalitet, tilsyn og klageadgang samt særlig adgang til domstolsprøvelse

Registrering og indberetning

§ 21. Magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 8-14, 16 og 19 og magtanvendelse i øvrigt skal registreres og indberettes af anbringelsesstedet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold på anbringelsesstedet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og til det socialtilsyn, der fører driftsorienteret tilsyn med anbringelsesstedet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Barnet eller den unge, der har været udsat for magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at udtale sig om episoden.

Stk. 3. Ved magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter stk. 1, der har fundet sted på en intern skole på et opholdssted eller en døgninstitution efter § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service, skal anbringelsesstedet endvidere foretage indberetning til kommunalbestyrelsen i anbringelsesstedets beliggenhedskommune.

Stk. 4. Ved magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter stk. 1, der har fundet sted på et kommunalt eller regionalt anbringelsessted, skal anbringelsesstedet endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre om magtanvendelsen.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om registrering og indberetning efter stk. 1-4.

Pligt til anmeldelse af personfarlig kriminalitet

§ 21 a. Lederen af en delvis lukket døgninstitution, en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling efter § 66, stk. 1, nr. 6,¹¹⁾ i lov om social service eller dennes stedfortræder har pligt til at politianmelde personfarlig kriminalitet, der har fundet sted på institutionen.

Tilsyn

§ 22. Det socialtilsyn, der fører driftsorienteret tilsyn med et anbringelsessted, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, fører som led heri tilsyn med anbringelsesstedernes anvendelse af reglerne i denne lov.

Klageadgang

§ 23. Anbragte børn og unge, der er fyldt 12 år, og forældremyndighedsindehavere kan klage over afgørelser truffet efter denne lov.

Stk. 2. Klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget eller kommunalbestyrelsen i medfør af denne lov kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 3. Klager over anvendelsen af magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter reglerne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf kan indbringes for kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Klage til Ankestyrelsen skal ske, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 67, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen, jf. stk. 2, har ikke opsættende virkning. Dog kan direktøren under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 6. Ved behandlingen i Ankestyrelsen finder §§ 72 og 73 og § 74, stk. 2 og 3, i lov om social service anvendelse.

Stk. 7. I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen har forældremyndighedens indehaver og den unge over 12 år ret til at få dækket udgifter til transport til møder i Ankestyrelsen.

Stk. 8. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om klageadgang.

Særlig adgang til domstolsprøvelse

§ 24. Ankestyrelsens afgørelse i sager om klager over afgørelser truffet af børn og unge-udvalget og om klager over afgørelser efter § 11, stk. 5, truffet af kommunalbestyrelsen efter § 23, stk. 2, kan ved henvendelse til Ankestyrelsen, inden 4 uger efter klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for retten, jf. § 169, stk. 2, og §§ 170-172 i lov om social service.

Kapitel 6

Ikrafttræden og territorial gyldighed

§ 25. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 26. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 1530 af 18. december 2018 (Mere kvalitet i plejefamilier)¹²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. For plejefamilier og kommunale plejefamilier, der er godkendt som konkret egnede til et eller flere nærmere angivne børn eller en eller flere nærmere angivne unge af den anbringende kommune, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 2, i lov om social service, på tidspunktet for lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse, indtil anbringelsen af det eller de nærmere angivne børn eller den eller de nærmere angivne unge ophører.

Social- og Indenrigsministeriet, den 1. august 2019

P.M.V.

DAVID RENE TRANEKÆR KLEMMENSEN

/ Dan Theolander Holmgreen

- 1) Henvisningen til § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service er ved en fejl ikke konsekvensrettet i forbindelse med de lovændringer, der følger af § 3 i lov nr. 1530 af 18. december 2018 og § 2 i lov nr. 1720 af 27. december 2018. Den rette bestemmelse, der skal henvises til, er § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service.
- 2) Se note 1.
- 3) Se note 1.
- 4) Se note 1.
- 5) Se note 1.
- 6) Se note 1.
- 7) Henvisningen til § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service er ved en fejl ikke konsekvensrettet i forbindelse med de lovændringer, der følger af § 3 i lov nr. 1530 af 18. december 2018 og § 2 i lov nr. 1720 af 27. december 2018. De rette bestemmelser, der skal henvises til, er § 66, stk. 1, nr. 6 og 7, i lov om social service.
- 8) Se note 1.
- 9) Se note 1.
- 10) Se note 1.
- 11) Se note 1.
- 12) Lovændringen vedrører § 2, stk. 2 og 4, § 4, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, §§ 8-10, § 11, stk. 1, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 16, stk. 1, 2 og 4 (se også note 7), § 17, stk. 1, § 19, stk. 1, og § 21, stk. 3.